

L'AVENÇADA

SETMANARI RADICAL-NACIONALISTA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

CARRER DE TRES-LLITS, 3

LA CORRESPONDÈNCIA, AL DIRECTOR

Número. 5 cèntims

ELS TREBALLS ES PUBLIQUEN BAIX
L'EXCLUSIVA RESPONSABILITAT DE
LLURS AUTORS. NO'S TORNEN ELS
ORIGINALS.

ANY I

BARCELONA, 29 DE MAIG DE 1915

NÚM. 13

JA HA PARLAT EN MAURA

En Maura ja ha parlat: ha parlat en l'aristocràtic teatre Reial, i la seva veu repercutí en reials llocs.

En Maura repetí la eterna catilinaria de tots els oradors de míting d'oposició. I en Maura ha estat poder, i en Maura ha governat enrotllat en l'ambient mefític que ara repugna, en mig de la corruptela polític-social que ara avorreix.

En Maura s'esforça en posar de manifest, amb el seu càlid verb, tota la podridura d'una ficció governativa, d'un règim corcat, d'una política de banderí. I apareix l'apòstol recullint adeptes per a una doctrina nova, en aquest país on les veritats sols adquireixen força quan són predicades per a destruir, mai per a edificar.

I en Maura apareix fort, ciclopi, rectilini, simplista, perquè es dirigeix al poble, al seu poble, i li parla acompanyat de la veritat, de la seva veritat. La seva figura s'aixeca per damunt de tot convencionalisme i fulmina ses ires en contra d'eixa mecànica política que aniquila l'ànima espanyola, per aparèixer com a definidor d'una nova ètica que trastorni tot el mecanisme d'un estat decadent i corruptor, per a aixecar damunt de les seves ruïnes una nova societat on imperi la veritat i la justícia, «precisant per a això—diu—fortalèixer aquest estat perquè sigui garantia de llibertat i de progrés».

I en Maura puja al Sinaí i trenca les taules de la llei escrita, que considera fàrraga de recopilació exòtica, per a dictar la llei simplista, la llei salvadora, basada en la omnipotència de l'estat-força, «garantitzador de tradicions que—diu—són l'ànima del poble espanyol, consolidades en la religió i la monarquia».

En Maura es presenta superb, altiu, i, considerant-se l'home superior, l'home-cim, dicta son evangeli, del qual sols els escullits s'aprofitaran. I en Maura actua de crític despiadat, però en son esperit no s'hi opera aquella revolució que, rectificat tot un passat, feç oblidar la crudel repressió de 1909. En Maura és el mateix de 1909, i tota la seva significació actual deriva en aferrar-se com a símbol de la seva ètica política, en la energia desplegada fent caure tot el rigor de la llei contra uns homes que, en el batallar de la vida, també sapigueren portar un ideal. I en Maura serà sempre actual; la seva vanitat, en aquest punt, queda satisfeta, perquè en la consciència dels homes viurà sempre el record de la data de 1909, en la qual un governant inflexible e inhumà reprimí amb crueltat inaudita una revolució practicada des d'abaix, que és la que practiquen els pobles que tenen ansies de lliberació.

I en Maura senyala un ideal per a Espanya malalta, després de declarar que a Espanya no hi ha opinió amb ideals: hi ha sols un engranatge de cacies amb clientela servil.

I diu que l'ideal d'Espanya és curar-se de la seva enfermetat, com si això fos un ideal per a la realització d'un ideal. I Maura vol esser un renovador, i al posar de manifest el síndrome de la dolència que pateix Espanya, no'ns parla del tractament que la curi radicalment. Fa el diagnòstic, el pronòstic, però no s'atreveix a una cura radical per a la qual hi ha una força d'oposició decidida a realitzar-la.

La discracia monàrquica és la tara que impossibilita la regeneració d'Espanya, i en Maura considera la monarquia com la essen-

cia d'eix poble, que, si està malalt i no cura, és precisament per portar en la seva sang el virus monàrquic que és imprescindible destruir, que convé depurar per a salvar l'organisme nacional.

En Silvela, que fou també un reformador, fracassà en son intent per no tancar el pas al mal d'arrel; i en Silvela confessà que Espanya estava sense pols. El mal continua agravant-se, i en Maura, que predicà la revolució des de dalt, ha fracassat també, per no enderrocar des de molt alt tots els destorbs seculars que impedeixen empendre amb èxit la curació d'Espanya.

En Melquíades Alvarez, altre reformador, fracassarà també, quan arribi, que segurament arribarà, a regir els destins d'Espanya, per creure que és factible la salvació d'aquest poble sense abans derrocar els obstacles tradicionals.

I en Maura ha parlat, i l'home-cim, l'home fort, ha quedat isolat, i és que en aquesta bandera que ha desplegat, el poble veu veritats que ja sab, puig altres homes ja les hi han predicades; però veu també que en ella hi va escrita, com sempre, i amb llàgrimes, la data fatídica de 1909; i aquesta data posa una valla irreductible entre l'home inflexible, superb, rectilini, i el poble que ha posat el veto al governant, al polític, a l'estadista que resol tota la seva obra passada i futura de govern entre una crítica i una data històrica, que si satisfà la seva superbia legalista e inhumana, li impideix d'una manera definitiva tornar a governar.

M. MER I GÜELL

FLESTOMÍES

Una academia... Berlitz?

Eramos pocos, y parió la abuela. Si, senyors, tal com sona.

Vull dir amb això que un bell diumenge, sense com va ni com costa, que diuen els empordanesos, es reuneixen uns senyors a l'Acadèmia de Bones Lletres, llegeixen uns patracols visats pel Govern Civil, es fan retratar (i són tretze!) amb destí a *Il·lustració Catalana*, i es declaren constituïts... *nada menos* que en ACADEMIA DE LA LENGUA CATALANA.

A l'endemà publiquen una *gacetilla suplicada* a tots els periòdics, van a felicitar al se-

nyor Prat de la Riba per una cosa que no hi ha de què, demanen a l'Ajuntament que faci un monument a Cervantes per allò del *archivo* i perquè *nobleza obliga*, i anuncien: que són 14, que han de ser 30 segons els Estatuts, i que'l dia 30 es reuniran per a *completarse*.

El canonge Collell (*va de retro, Satana!*) és el president, l'honorable Franquesa i Gomis, el *vice*; el senyor Matheu, el tresorer (ell, sempre rabínic!); en Moliné i Brasés, secretari del *Aslando*, és l'arxiver, i el senyor Carreras i Candi, maurista e inventor de la paraula FAÇANA (*frontera* en català i *fachada* en castellà), el *sarcatori*. ¡*Ave Maria Purissima!*

Per la fotografia que s'han fet fer veiem que

hi ha, además, el senyor Ramón E. Bassegoda, metge excel·lent, en Miquel i Planes, en Conrat Roure (oh, l'acadèmic *Pau Bunyegues!*), mestre Picó i Campamar, el *mala-guanyat* Guimerà (diem això pensant en l'Institut d'Estudis Catalans), l'apotecari Martí Genís, de Vich, i en Riera i Bertràn.

(No sabem qui és l'acadèmic número 14, perquè a la fotografia no hi era. Com no sigui en Ballell, fotògraf!)

Al cap de dos dies, a *La Veu* se'n burlen.

Al cap de tres, no se'n parla més.

Som aixís, en aquest país!

Els que's queixaven de l'Institut d'Estudis Catalans perquè tots EREN CANONGES DE GRA-